

ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.2.2026.09>

УДК 373.2.016:378.046.4

Лія Олійник,

ORCID iD 0000-0003-1035-6521

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії й методики

дошкільної та початкової освіти

Миколаївський обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти

вул. Адміральська, 4-а, 54001, м. Миколаїв, Україна

liia.oliinyk@toippro.mk.ua

ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ З НАВЧАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У науково-методичній публікації висвітлено питання змісту програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти (ЗДО) з навчання англійської мови старших дошкільників. Досліджено державні пріоритети навчання дошкільників англійської мови в Україні в історичному контексті. Проаналізовано освітні науково-методичні джерела з окресленої проблематики. Визначено сучасні підходи, що враховують особливості розвитку та потреби дітей 5–6 років в опануванні англійської мови. Уперше з метою підготовки вихователів ЗДО до реалізації новітніх освітніх стандартів розглянуто зміст програми підвищення кваліфікації з навчання дошкільників англійської мови, яку створено за уніфікованими вимогами до розроблення високоякісних, релевантних та практико-орієнтованих програм, що відповідає потребам сучасної української освіти та сприяє професійному розвитку педагогічних працівників.

Ключові слова: *англійська мова; дошкільна освіта; післядипломна освіта; програма підвищення кваліфікації педагогів з навчання дошкільників англійської мови; сучасні технології навчання.*

© Олійник Л. М., 2026

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими й практичними завданнями. Навіть у складних умовах повномасштабного вторгнення Україна продовжує активно реформувати освітню галузь. На єдиному вебпорталі органів виконавчої влади зазначено: «Сьогодні українська освіта не відповідає ані сучасним запитам з боку

особистості та суспільства, ані потребам економіки, ані світовим тенденціям. Саме тому здійснюється системна трансформація сфери для забезпечення нової якості освіти на всіх рівнях: від дошкільної освіти – до вищої освіти та освіти дорослих» (Реформа освіти та науки, 2025).

З 1 вересня 2026 року вивчення англійської мови є обов'язковим у всіх закла-

дах дошкільної освіти України. Це не рекомендація, а вимога нових освітніх стандартів. У статті 8. Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» йдеться про її практикування в освітньому процесі закладу дошкільної освіти для дітей раннього, молодшого дошкільного та середнього дошкільного віку та про «забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти» (Закон України «Про застосування англійської мови в Україні», 2024).

Професійна діяльність педагогів ЗДО тепер передбачає опанування методики викладання англійської мови для здійснення її навчання дітей старшого дошкільного віку. Держава покладає на педагогів нову відповідальність. У документі «Професійний стандарт вихователя закладу дошкільної освіти» (2021) задекларовано «здатність педагога обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу для досягнення результатів відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти». Згідно з Типовими штатними нормативами закладів дошкільної освіти (наказ МОН від 12.06.2025 № 844), передбачено введення посади вчителя англійської мови з розрахунку 0,25 штатної одиниці на кожну групу старшого дошкільного віку. Вихователь/ка може за суміщенням посад викладати її в групі. Якщо ж вихователь/ка не володіє англійською, будуть залучати вчителя/ку англійської мови для дітей старшого дошкільного віку, адже не всі педагоги мають достатній рівень опанування англійської мови, бракує досвіду її викладання; їм важко знайти якісні й прості для навчання дошкільників матеріали з англійської мови; часто педагоги не мають методичної підтримки та чіткого плану дій.

Ознайомившись із нормативними документами, батьки старших дошкільників чекають на позитивний результат від застосування сучасного підходу до навчання англійської мови їхніх дітей. Проте не всі педагоги мають достатній рівень опанування англійської мови, бракує досвіду її викладання; їм важко знайти якісні й прості

для послуговування матеріали для навчання дошкільників англійської мови; часто педагоги не мають методичної підтримки та чіткого плану дій.

Підвищення кваліфікації педагогів згідно з Постановою КМУ № 800 спрямоване на вдосконалення або здобуття нових компетентностей (професійних, загальних, спеціальних). Це охоплює самоосвіту, курси, стажування та участь у різних формах навчання для забезпечення якості освіти, професійного розвитку та адаптації до вимог сучасного освітнього процесу. Вихователь/ки можуть проходити курси з опанування методики навчання англійської мови старших дошкільників та викладати її за суміщенням посад.

Саме тому науково-педагогічні та педагогічні працівники кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (далі – МОППО), з огляду на можливість «удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань» педагогів у післядипломній освіті (Постанова КМУ № 800), долучились до розроблення програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти «Сучасні технології навчання англійської мови в дошкільній освіті» (далі – Програма), що спрямовано на оновлення змісту професійної підготовки педагогів для набуття нових компетентностей щодо організації навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови з урахуванням сучасних підходів до організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (далі – ЗДО). Програму підготовлено відповідно до вимог національної платформи «Вектор», що є державною інформаційно-комунікаційною системою підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних працівників. Актуальність Програми зумовлена потребою набуття нових компетентностей в організації навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови та професійного розвитку вихователів закладів дошкільної

освіти відповідно до державної політики в галузі освіти. На думку А. О. Федосової, «...важливою умовою здійснення власного професійного розвитку є підвищення кваліфікації» (Федосова А. О., 2025, с. 75).

Програму розроблено відповідно до сучасних уніфікованих стандартів якості. Вона є практико-орієнтованою, актуальною для вітчизняного освітнього простору та спрямована на ефективний професійний розвиток педагогів.

Мета публікації – висвітлення змісту Програми підвищення кваліфікації для вихователів ЗДО, які навчають старших дошкільників англійської мови, що укладено за сучасними стандартами, та ознайомлення з нею широкого загалу освітянської спільноти.

Завданнями статті є:

1. Обґрунтувати необхідність розроблення програми з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з означеного питання за сучасними стандартами.

2. Дослідити державні пріоритети в навчанні англійської мови дошкільників у ЗДО в історичному контексті.

3. Проаналізувати вітчизняні та міжнародні науково-методичні джерела з питань навчання дошкільників англійської мови в умовах ЗДО.

4. Розглянути зміст програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку.

Аналіз основних досліджень і публікацій із зазначеної проблеми.

Було здійснено аналіз державних нормативних документів, дотичних до тематики публікації (закони України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами), «Про дошкільну освіту» від 05.11.2025 № 4681-IX (зі змінами), «Про застосування англійської мови в Україні» від 04.06.2024 № 3760-IX (зі змінами); Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами)); Державний стандарт

дошкільної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.11.2025 №15); Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33); професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21); професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225). Ці документи є основою наукової розвідки з проблематики набуття нових компетентностей педагогічних працівників ЗДО в організації навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови в умовах післядипломної освіти.

Проблематику навчання дітей дошкільного віку англійської мови в Україні досліджували Д. А. Білолипецький, І. А. Кулікова та Т. М. Шкваріна (2015). Підготовку дошкільників до вивчення англійської мови крізь призму мовленнєвої діяльності, наголошуючи на важливості розвитку комунікативних умінь, розглядали Г. В. Матюха, Л. М. Терлецька (2020) та інші.

Увагу на психофізіологічних особливостях дітей, важливості ігрової діяльності, мотивації та принципів наочності для ефективного засвоєння мови зосереджує Н. Д Трофаїла, підкреслюючи роль раннього навчання як фундаменту для подальшого розвитку зацікавленості дітей в опануванні іноземної мови (2019).

У наукових статтях Т. В. Марєєвої, І. Л. Паласевич та Т. М. Талапканич обґрунтовуються переваги старшого дошкільного віку як найбільш сприятливого періоду для мовного розвитку. Автори наголошують на важливості ігрової діяльності, яка допомагає дітям долати мовний бар'єр і формує позитивну мотивацію без надмірного навантаження.

Розгляд психолого-педагогічних умов виховання інтересу в дітей старшого дошкільного віку до вивчення іноземних мов подано в розвідці Т. В. Марєєвої, яка довела, що цей процес буде ефективним за

умов: урахування вікових особливостей, ігрової діяльності, створення мовленнєвого середовища, застосування наочності та позитивної мотивації (Марєєва Т. В., 2020).

Навчання дошкільників англійської мови за Т. М. Талапканич базується на ігрових методах як провідному виді діяльності, що забезпечує природне засвоєння іншомовного матеріалу. Ігри створюють пізнавальні мотиви, розвивають творчість, соціальні навички та інтерес до мови, що робить процес вивчення невимушеним (Талапканич Т. М., 2008). На формуванні у старших дошкільників умінь усного спілкування англійською мовою без вивчення граматики наголошує Г. В. Матюха (2008). Система вправ (рецептивні, репродуктивні, продуктивні) ученої сприяла здатності дітей розуміти сприйняті на слух речення; самостійно будувати монологічні висловлювання та діалоги різних типів.

У дослідженнях доведено ефективність окремих підходів, методів і прийомів навчання дітей дошкільного віку англійської мови, проте в основі запропонованих програм навчання дошкільників іноземної мови автори послуговувалися методикою та ресурсами Оксфордського університету. Шкільну класно-урочну систему адаптовано й узято за основу для навчання дошкільників. Водночас в організації навчання англійської мови важливо взяти до уваги психологічні особливості дітей дошкільного віку: непосидючість, нетривалість уваги, гра як провідний вид діяльності, щоб мати змогу збільшувати лексичний запас дітей на основі щоденної комунікації у процесі специфічних видів діяльності.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Попри значну кількість наявних науково-методичних публікацій і програм сучасна стратегія навчання англійської мови дітей дошкільного віку суттєво трансформувалась. Докладний аналіз інтегрованого підходу до формування іншомовної компетентності в дошкільників, у якому наявні: комунікативна спрямованість, інтеграція навчальної та ігрової діяльності, врахуван-

ня індивідуальних особливостей, створення англійськомовного середовища, здійснила М. А. Карпеко (2021). Підтримуємо висновки авторки, що застосування інтегрованих та комплексних занять, ігрової діяльності, методу імітації, сюжетно-рольових ігор, мультфільмів та пісень в навчанні англійської мови гармонійно і природно сприяє формуванню фонетичних, лексичних та граматичних умінь у дошкільників, їхньої здатності до діалогічного й монологічного мовлення в межах навчальних тем.

У наукових працях за останні п'ять років вітчизняні вчені (Мельник Є. А., 2023; Марєєва Т., Марєєв Д., 2024; Найда Р. Г., Любива В. В., 2025) обґрунтовують доцільність раннього вивчення іноземної мови саме в старшому дошкільному віці, коли гнучкість артикуляційного апарату та когнітивна сприйнятливність є найвищими. Автори підкреслюють ключову роль ігрових методів та позитивної мотивації, що сприяє подоланню мовного бар'єру і формуванню комунікативної компетентності природним шляхом.

Зазначено, що стандарт буде переглянуто у 2026 році, але до навчання старших дошкільників англійської мови в умовах ЗДО треба долучитись уже з 1 вересня 2026 року.

Брак типової програми підвищення кваліфікації педагогів у частині вдосконалення / набуття компетентностей із забезпечення навчання здобувачів освіти (вихованців) іноземної (англійської) мови спричинює чимало питань у практиків щодо організації процесу, стратегії навчання дошкільників, практичних ресурсів задля здійснення цієї професійної діяльності.

На нашу думку, на часі потреба розроблення програми підвищення кваліфікації в системі післядипломної освіти, що спрямовано на підготовку педагогів ЗДО до сучасних підходів в навчанні дошкільників, за яких відбувається опанування англійської мови для виконання комунікативних завдань дітей у життєвих ситуаціях.

Під час створення Програми ми спиралась на методичні рекомендації щодо розроблення типових програм підвищен-

ня кваліфікації педагогічних працівників (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.10.2025 № 1349) та матеріалами посібника «Як розробити PROграму та курс підвищення кваліфікації» (Венгловська О., Гладкова Г., Новик І., Стягунов О., 2025).

З метою розроблення відповідної Програми, що регулюється низкою чинних документів, потрібно дослідити вітчизняний і міжнародний досвід із організації навчання дошкільників англійської мови, щоб ввести цю інформацію у зміст навчальних тем.

Першу згадку про навчання українських дошкільників англійської мови в ЗДО відчитуємо в методичних рекомендаціях до програми виховання дітей дошкільного віку «Малютко» (Полонська Т. К., 1993) в окремому розділі «Спілкування другою мовою», що дозволило на той час організувати в дитячому садку навчання іноземних мов (зокрема англійської) як додаткову освітню послугу.

У структурі Базового компонента дошкільної освіти (далі – БКДО) 1999 року (керівник розробників Кононко О. Л.) раннє навчання іноземних мов було найпопулярнішим напрямом (англійська, німецька, французька). Варіативну частину БКДО часто називали «гуртковою роботою» і фінансували або коштом батьків, або через залучення спецфондів закладу.

Якщо у БКДО 1999 року варіативність була «вільною творчістю» ЗДО, то у 2012 році в аналогічному документі (керівник розробників Богуш А. М.) серед варіативних освітніх ліній офіційно визнано іноземну мову (переважно англійську), що передбачало формування в дітей елементарних навичок спілкування, сприйняття мови на слух. У Базовому компоненті дошкільної освіти (2012) акцентовано не на самому процесі навчання, а на конкретних досягненнях дитини. Замість простого переліку занять визначено освітні результати, досягнення яких свідчатиме про готовність випускника ЗДО до школи.

У сфері навчання англійської мови визначено, що саме дитина повинна знати та вміти на порозі шкільного життя.

Англійська мова у БКДО 2012 року все ще лишалась у варіативній частині. Це означало, що заклад мав право на її викладання за наявності фахівця та бажання батьків і для вивчення всіх дошкільників України вона не була обов'язковою. Поява варіативних ліній у БКДО 2012 року зумовило легалізацію додаткових занять у межах робочого часу вихователів-спеціалістів і стало підґрунтям для розроблення єдиних навчальних програм з іноземних мов для дошкільників.

Редакція Базового компонента дошкільної освіти 2021 року (керівник розробників Піроженко Т. О.) не просто залишила англійську мову у стандарті, а трансформувала підхід до неї від «гурткової розваги» до частини державної стратегії. Варіативну освітню лінію перейменовано на освітній напрям «Мовлення дитини. Іноземна мова», хоча в самому тексті та поясненнях Міністерства освіти та науки України (далі – МОН) акцентовано саме на англійській як мові міжнародного спілкування. У БКДО 2021 року з'явилася вимога формування елементарної комунікативної компетентності на заняттях англійської мови та заохочення інтегрованого підходу – використання елементів іноземної мови під час звичайних режимних моментів (гри, прогулянки, гігієни). Дитина мала не просто «знати кольори», а вміти послуговуватися мовою в ігровій ситуації. БКДО 2021 року став фундаментом для прийнятого у 2024 році Закону України № 3768-ІХ, згідно з яким англійська мова стає обов'язковою для дітей старшого дошкільного віку. Фактично у 2021 році статус англійської мови в дошкільній підготовці до переходу з «бажаного» (варіативного) в «обов'язковий» (інваріантний).

Динаміка впровадження англійської мови в закладах дошкільної освіти демонструє перехід від статусу факультативної дисципліни (1999) до її визнання як необхідного компонента сучасної освіти (2021). Відповідно до встановлених норм, з 1 вересня 2026 року вивчення англійської мови є обов'язковим складником освітнього процесу в ЗДО для дітей старшого дошкільного

го віку.

У листопаді 2025 року уряд затвердив новий нормативний документ «Державний стандарт дошкільної освіти» (керівник розробників В. А. Воронов), що набуває чинності з 1 вересня 2027 року. У його змісті зазначено, що дошкільник / дошкільниця на порозі шкільного навчання має навчитись сприймати усну інформацію іноземною мовою й усно взаємодіяти й продукувати цією мовою інформацію (Державний стандарт дошкільної освіти, 2025).

На заміну методики, розробленій в Оксфордському університеті, та підручникам, що тривалий час були еталоном для організації навчання дошкільників англійської мови у вигляді уроків-занять, приходять засади методики, розробленої в Кембриджському університеті, з навчання англійської мови українських дошкільників, що базується на природному засвоєнні матеріалу з предмету а через гру, імітацію та фізичну активність, опанування мови інтуїтивно, а не через теорію. У такий спосіб природне засвоєння має перевагу над свідомим.

«Гра – це спосіб вивчати світ і пратила поведінки в ньому, тому важливо захопити увагу дітей і зацікавити вивченням мови саме на основі гри», – наголошують розробники методичних рекомендацій для вихователів із навчання англійської мови

дітей дошкільного віку (Мочикіна М., Головань Д., 2024). Вони представляють сучасні підходи до опанування іноземної мови, що враховують особливості розвитку та потреби дошкільнят. Методичні вказівки спрямовано на надання допомоги педагогам ЗДО в організації навчання англійської мови старших дошкільників.

У розробленій Програмі представлено сучасні підходи до опанування іноземної мови, що спрямовані на те, щоб перетворити навчання дошкільників на цікаву, інтерактивну та захопливу подорож.

Педагогічні працівники, які підвищуватимуть кваліфікацію за Програмою, мають опанувати рекомендації Міністерства освіти та науки України щодо навчання дошкільників англійської за короткий термін і ознайомитись з ефективними світовими практиками, щоб професійно реалізуватись як учитель англійської мови в дошкільній освіті.

У Таблиці 1. «Зміст програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з навчання англійської мови старших дошкільників» представлено модулі, найменування тем занять та їх зміст. Програму розраховано на 30 годин навчання за інституційними формами підвищення кваліфікації (очна, очно-дистанційна, дистанційна). Зміст Програми складається з трьох модулів і 10 взаємопов'язаних тем.

Таблиця 1

Зміст програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з навчання англійської мови старших дошкільників

Навчальні теми	Зміст навчальних тем
МОДУЛЬ 1. Особливості організації освітнього процесу навчання англійської мови дітей дошкільного віку	
Тема 1.1 Нормативне підґрунтя та принципи організації навчання англійської мови дітей дошкільного віку	Мета, завдання, принципи, засоби навчання дошкільників іноземної (англійської) мови в системі дошкільної освіти України. Освітній напрям «Іноземна мова» в державних документах дошкільної освіти з 1991 року. Психологічні основи раннього навчання іноземної мови. Методичні засади навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку в ЗДО. Акцент на кембриджській методиці навчання англійської мови дошкільників, що базується на природному засвоєнні мови через гру, імітацію та фізичну активність без вивчення граматичних правил. Адаптивний підхід та персоналізоване навчання англійської мови в ЗДО

<p>Тема 1.2 Сучасні стратегії навчання англійської мови дітей дошкільного віку</p>	<p>Урахування досвіду Oxford та Cambridge в навчанні дошкільників англійської мови як іноземної. Навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку за методикою асоціативних символів (МАС). Міжнародний освітній проєкт «Білінгвальне майбутнє. Дошкільна освіта» «Yellow House English». Проєкт «Intellect Baby», що спрямовано на раннє ознайомлення з англійською мовою. Застосування методу загальної фізичної реакції Total Physical Response (TPR) в навчанні дошкільників англійської мови. Формування іншомовної компетентності в дітей старшого дошкільного віку на засадах інтегрованого підходу. Метод Content & Language Integrated Learning (CLIL). Світові бренди: «Helen Doron Early English» (HDEE) та English world of Wow! (Стів Воттс)</p>
<p>Тема 1.3 Методика викладання англійської мови в ЗДО: інтеграція досвіду Cambridge University Press and Assessment та вітчизняних освітніх ресурсів</p>	<p>Методичні рекомендації для вихователів з навчання іноземної мови дітей дошкільного віку. Використання сучасних технологій та інтерактивних ресурсів. Англійська мова в дошкільній освіті: урахування основних засад кембриджської методики навчання. Комплексний підхід до викладання англійської мови дітям дошкільного віку з урахуванням кращих практик Cambridge University Press and Assessment: Super Safari, Pipra and Pop (Герберт Пухта). Вітчизняні ресурси з навчання іноземної мови дошкільників: Resources to the Suggested Curriculum for Pre-school Education. Трирівнева методика навчання іноземної мови старших дошкільників</p>
<p>МОДУЛЬ 2. Організація освітньої діяльності та практичні інструменти з навчання англійської мови в ЗДО</p>	
<p>Тема 2.1 Методика ознайомлення старших дошкільників з англійською мовою на засадах посібника «Цікаво про English для дошкільнят»</p>	<p>Презентація авторського методично-дидактичного посібника «Цікаво про English для дошкільнят» за парціальною регіональною програмою з міжкультурної та громадянської освіти дітей середнього та старшого дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина». Зміст посібника відповідає принципам посиленості, зрозумілості інформації для дітей і їхньої вмотивованості до її сприймання. Ресурси пропонованого методично-дидактичного джерела для формування англійської мовленнєво-комунікативної компетентності дошкільників та їх комфортного занурення у світ мови, що вивчають</p>
<p>Тема 2.2. Організація мовного середовища у групі ЗДО та підтримка англійської діяльності дітей</p>	<p>Поняття мовного середовища. Компоненти англійського середовища. Ключові принципи організації середовища. Практичні способи створення англійського середовища. Роль педагога. Підтримка англійської діяльності дітей. Типові труднощі та способи їх подолання. Професійні кроки до організації ефективного мовного середовища</p>
<p>Тема 2.3. Практичний інструментарій для організації освітнього процесу з англійської мови</p>	<p>Сутність та значення практичного інструментарію для навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Дидактичні матеріали для навчання іноземної мови. Ігрові технології в навчанні англійської мови дошкільників. Пісні, римівки лічилки та вірші як засіб формування іншомовних мовленнєвих навичок. Методичні прийоми організації занять з англійської мови. Цифрові ресурси в навчанні іноземної мови дітей дошкільного віку (мультимедійні презентації, освітні відео, інтерактивні платформи та мобільні додатки). Інтеграція англійської мови в різні види діяльності дітей дошкільного віку: ігрову, пізнавальну, художньо-естетичну, рухову та комунікативну. Практичне застосування інструментарію під час планування занять з іноземної мови</p>

<p>Тема 2.4 Планування занять з англійської мови у ЗДО</p>	<p>Особливості планування занять з англійської мови в закладі дошкільної освіти. Календарне планування з навчання іноземної мови в ЗДО: структура, вимоги, приклади. Оформлення занять та їх основні елементи. Типові помилки планування навчання дітей англійської мови. Основні принципи під час планування занять. Планування за міжнародними моделями. Кембриджський підхід</p>
<p>Тема 2.5 Ресурси до навчальної програми Кембриджського університету для дошкільної освіти</p>	<p>Ознайомлення з мапою онлайн-ресурсів з навчання дошкільників англійської мови за програмою Кембриджського університету: глобальні теми, підтеми, назва ресурсу, його тип, короткий опис, використання та розташування. Зіставлення онлайн-ресурсів із запропонованою навчальною програмою для дошкільної освіти. Ігрові форми та методи застосування ресурсів у роботі з дошкільниками. Розмовна практика слухачів на матеріалах ресурсів.</p>
<p>МОДУЛЬ 3. Взаємодія учасників освітнього процесу ЗДО з вивчення англійської мови дошкільниками</p>	
<p>Тема 3.1 Залучення батьків вихованців до підтримки застосування разом з дітьми англійської мови в родині</p>	<p>Психолого-педагогічні передумови раннього навчання англійської мови. Основні аспекти впливу батьків на мотивацію до застосування англійської мови дітьми. Практичні поради та рекомендації батькам з розвитку англійської мовленнєво-комунікативної компетентності дітей поза межами ЗДО. Форми й методи співпраці з батьками щодо активізації та підтримки вивчення англійської мови в родині.</p>
<p>Тема 3.2 Горизонтальне партнерство, розвиток методичного потенціалу команди та надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу</p>	<p>Горизонтальне партнерство та сутність горизонтальної взаємодії в закладі дошкільної освіти. Принципи партнерства, взаємодії та професійної співпраці в педагогічному колективі. Командна взаємодія педагогів у процесі навчання англійської мови дошкільників та створенні мовленнєвого середовища. Розвиток методичного потенціалу педагогічної команди. Форми професійної взаємодії педагогів: педагогічні майстерні, взаємовідвідування занять, обмін методичними напрацюваннями, спільне планування освітньої діяльності. Обмін досвідом як інструмент професійного розвитку педагогів.</p> <p>Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Психолого-педагогічні аспекти взаємодії з дітьми під час навчання англійської мови. Співпраця з батьками у процесі навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Роль психологічної підтримки у професійній діяльності педагога. Практичні форми організації горизонтального партнерства у закладі дошкільної освіти.</p>

Джерело: авторський варіант (співавтори О. В. Маланчук і О. О. Сокурєнко)

Проаналізуємо докладніше окремі елементи змісту Програми. Амбасадором класичної методики навчання дошкільників англійської мови в Україні можна вважати Т. М. Шкваріну, яка у 2000 році опублікувала автореферат кандидатської дисертації «Підготовка студентів педагогічних училищ до навчання дошкільників англійської мови». Дослідження є науко-

вим підґрунтям для майбутніх розвідок авторки. Цю класичну методику й донині простежуємо в програмах гурткової роботи з навчання англійської мови в ЗДО.

Після 2017 року метод «мовних кубиків» (мовленнєвих зразків) Т. М. Шкваріної поступово витісняє програма, в основу якої покладено метод асоціативних символів (МАС) С. Гунько (2023). Автори МАС наго-

лошують на більшій ефективності навчання англійської через створення смислових зв'язків за допомогою символів, що сприяє стимуляції уваги, мимовільному запам'ятовуванню в ході занять з англійської мови з середнього дошкільного віку. Застосовують мову рухів та жестів для зображення слів, створюють піктограми для граматики, підтримують емоційно-смисловий підхід і творчий пошук учителя. Навчальну програму С. Гунько та співавторів нині схвалено для застосування в освітньому процесі, пропонувано вчителям і керівникам гуртків англійської мови ЗДО та початкової школи.

Міністерство освіти і науки України на виконання Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» в дошкільній ланці з 2024 року започаткувало 3 ініціативи:

1. Спеціально для вихователів ЗДО розроблено електронний інтерактивний методичний порадище «Англійська мова в дошкільлі» (Мочикіна М. В., Головань Д. О., 2024). Посібник містить підходи до навчання дошкільників англійської мови, що орієнтовані на гру, інтерактив й індивідуальні потреби дитини. Наприклад, метод TPR (Total Physical Response), методика CLIL (Content and Language Integrated Learning) тощо.

2. На національній платформі для професійного розвитку педагогів (розробники МОН спільно з Британською Радою та Cambridge University Press & Assessment) з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних підходів до раннього вивчення мов розміщено спеціальний розділ «Preschool Educators», де зібрано практичні ресурси для педагогів, які готуються до навчання дошкільників англійської мови з 1 вересня 2026 року (Навчальна платформа для вчителів англійської мови з української мови, 2024). Нині цей розділ складається з п'яти методичних секцій і 49 навчальних матеріалів, що розраховано на 30 годин навчання педагогів. Матеріали для навчання вихованців ЗДО орієнтовано на практичне застосування й адаптовано до вікових особливостей дітей дошкільного віку.

3. На ютуб-каналі Міністерства освіти і науки України у 2024 році сформовано список відтворення з восьми роликів. На регулярних методичних вебінарах розглядали «секрети» викладання англійської мови дошкільникам (Перші кроки дошкільнят в англійській: практичні вебінари для педагогів, 2024). Заслугує на увагу виступ Т. Шелепко, методистки видавництва Cambridge University Press and Assessment, яка висвітлила сім основних засад кембриджської методики навчання англійської маленьких дітей.

На всіх названих ресурсах педагогів ознайомлюють із кембриджським підходом до навчання дошкільників англійської як іноземної, що ґрунтується на ігрових формах діяльності в поєднанні з полімодальністю подання навчального матеріалу.

Ключовою фігурою в розробленні сучасної світової освітньої технології, що поєднує теоретичні напрацювання в галузі нейролінгвістики з практичними інструментами інтеграції мови в щоденну рутину дитини, є Герберт Пухта, відомий австрійський методист, доктор філософії й автор популярних у всьому світі навчальних курсів з англійської мови для дітей і підлітків. Його унікальний мультисенсорний підхід розвиває основні навички мислення малечі за допомогою різноманітних ігор, оповідань, динамічних історій і пісень, а також сприяє розвитку важливих соціальних навичок за допомогою мотивувальних історій, основаних на цінностях. У змісті його посібників із навчання дошкільників англійської мови «Super Safari» та «Pirra and Pop» поєднані теми з реального життя із захопливими історіями, відео та піснями, щоб додати веселощі в навчання англійської, зацікавити дітей та підтримувати високий рівень їхньої мотивації. Герберт Пухта підкреслює, що для малюків мова є не предметом вивчення, а інструментом пізнання світу, тому ефективність занять залежить від створення безпечного середовища, позитивного підкріплення й інтеграції навчання в щоденну рутину (Timerick Jo, 2018). Цілком згодні з таким підходом

й підтримуємо МОН України у його виборі для навчання українських дошкільників англійської мови.

Важливо зазначити, що виконання другої частини згадуваних законів щодо рекомендованого навчання англійської мови в Україні з раннього віку нині відбувається у форматі міжнародного освітнього проєкту «Білінгвальне майбутнє. Дошкільна освіта» з 1 вересня 2025 року в рамках пілотування програми «Bilingers» в Україні. Характерною ознакою цього проєкту є метод OPOL (One Person, One Language): одна людина – одна мова. Вихователь або асистент спілкується з дітьми суто англійською протягом певних режимних моментів (прогулянка, обід, гра), що дозволяє дитині сприймати мову не як предмет, а як засіб комунікації (Найда Р., Любива В., 2025). Білінгвальний (полілінгвальний) підхід до опанування водночас декількох мов від народження дитини в умовах родини має позитивні результати по всьому світу. Проте в умовах ЗДО цей підхід є експериментальним. Навчання дошкільників англійської мови починається з молодшого віку і результати навченості дітей можна буде побачити лише через три роки, щоб зробити висновки про масове впровадження цієї технології в дошкільну освіту України.

Усеукраїнський проєкт «Intellect Baby», який почали реалізовувати з 2025 року в одинадцяти ЗДО Миколаївського регіону, спрямовано на всебічний розвиток дошкільників і підготовку до майбутнього навчання в школі, оскільки поєднує розвиток мовлення, логічного мислення, основ математики, соціально-емоційних навичок і раннє ознайомлення з англійською мовою. Науковим керівником та автором глобального проєкту «Інтелект України» (на базі якого створено «Intellect Baby») є І. В. Гавриш, доктор педагогічних наук, професор. У змісті програми цей проєкт розглянуто серед сучасних стратегій навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Альтернативою навчання дітей англійської мови на державному рівні є на-

вчальні центри, що працюють за договорами франчайзингу відомих світових брендів, наприклад, Helen Doron Early English (HDEE). Такі центри є і в Україні. Англійської в них навчають дітей від 3 місяців до 14 років. Характерні ознаки навчання: позитивне підкріплення без виправлення помилок, підтримка відчуття успіху, послуговування лише англійською мовою на заняттях, залучення батьків. Учителі застосовують метод занурення, фонове прослуховування, ігровий підхід, рухливі вправи, використання карток і пісень, мультисенсорний підхід. Усе це сприяє природно опанувати англійську мову, також розвиткові нейронних зв'язків, здатності розуміти та спілкуватися без перекладу.

Уважаємо, що для українських педагогів, які долучаються до навчання дошкільників англійської мови, корисним є досвід Стіва Воттса. Він запропонував вивчати англійську мову не за допомогою перекладу, а природним шляхом, використовуючи жести, емоції та повторення. Він автор захопливого, інтерактивного методу навчання англійської мови, розробник інноваційних навчальних матеріалів «WOW!» і популярного каналу «Steve and Maggie» на відеогостингу YouTube.

Методично-дидактичний посібник «Цікаво про English для дошкільнят» (автори-укладачі: Олійник Л. М., Філіппова Л. О.) створено для введення дошкільників у світ англійської мови за парціальною регіональною програмою з міжкультурної та громадянської освіти дітей середнього та старшого дошкільного віку «Український віночок. Миколаївщина». Він має стати альтернативою наявним ресурсам саме для педагогів Миколаївської області в реалізації завдань навчання старших дошкільників англійської мови в умовах ЗДО. Методичні матеріали посібника, зручні для сприймання й розуміння дітей, орієнтовано на дії відповідно до психологічних і фізіологічних вікових особливостей дітей середнього і старшого дошкільного віку та до сфери їхніх інтересів. Посібник містить інтерактивні додатки з інтегрованими ані-

маційними історіями й аудіофайлами. Вдалим прийомом є використання наскрізної сюжетної лінії, що проходить через усі навчальні тексти, що дає змогу ненав'язливо підтримувати інтерес дітей до освітнього процесу.

Важливим інноваційним складником Програми є Модуль 3 «Взаємодія учасників освітнього процесу ЗДО з вивчення англійської мови дошкільниками», що присвячено залученню батьків вихованців до підтримки дітей у застосуванні англійської мови в родині, горизонтальному партнерству та психологічній підтримці учасників освітнього процесу та підкреслює гуманістичну спрямованість курсу.

Висновки та перспективи дослідження проблеми.

Нині навчання англійської мови старших дошкільників в ЗДО України регулює низка законів, державних стандартів та методичних рекомендацій, які наразі перебувають на етапі активного оновлення з огляду на реформування системи освіти. Це обґрунтовує доцільність розроблення сучасної програми підвищення кваліфікації з підготовки педагогів (вихователів ЗДО та вчителів ЗЗСО) до навчання дітей дошкільного віку англійської мови.

Ретроспектива державних документів з навчання англійської мови дошкільників у ЗДО показала трансформацію статусу англійської мови: від факультативу на етапі розбудови незалежної країни у 1993 році до стратегічного державного пріоритету. З вересня 2026 року ЗДО переходять від декларативного характеру (за бажанням бать-

ків) до моделі гарантованого державного освітнього мінімуму для дітей старшого дошкільного віку.

Наведено перелік навчальних тем і зміст програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО «Сучасні технології навчання англійської мови в дошкільній освіті» (розробники – викладачі кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти МОППО), що спрямовано на оновлення змісту професійної підготовки педагогів з набуття нових компетентностей щодо організації навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови з урахуванням сучасних підходів до організації освітнього процесу в ЗДО.

Розробники Програми, орієнтуючись на модульний підхід, органічно поєднали теоретичний блок (нормативне підґрунтя та психологічні основи) з практичним інструментарієм. На особливу увагу заслуговує інтеграція провідних міжнародних стратегій (кембриджська методика, методи TPR та CLIL тощо) із українським практичним досвідом, зокрема через презентацію посібника «Цікаво про English для дошкільнят» у межах регіональної парціальної програми «Український віночок. Миколаївщина».

Перспективи вивчення питання вбачаємо в дослідженні організаційних моментів з навчання англійської мови старших дошкільників у практиці закладу дошкільної освіти. Також розглянемо супровідну роль післядипломної освіти в адаптації педагогічних працівників ЗДО до реалізації актуального освітнього напрямку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білолипецький Д. А. Проблеми підготовки дітей дошкільного віку до вивчення англійської мови: аспект мовленнєвої діяльності / Д. А. Білолипецький [Електронний ресурс]. Вісник психології і соціальної педагогіки, 2015. – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>
2. Гунько С. В. Англійська мова за методикою асоціативних символів для старшого дошкільного та молодшого шкільного віку (від 5 до 10 років) закладів дошкільної освіти та загальної середньої: авторська навчальна програма / С. В. Гунько, С. А. Бацмай, Л. Є. Гусак, Н. П. Занюк, Н. Р. Стадник, О. І. Крутова. – Луцьк. – 2023. Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23363>

3. Карпеко М. А. Формування іншомовної компетентності в дітей старшого дошкільного віку на засадах інтегрованого підходу [Текст] : магістерська робота: спец. 012 Дошкільна освіта / М. А. Карпеко ; наук. кер.: канд. пед. наук, ст. викл. Т. В. Марєєва; ГНПУ ім. О. Довженка; каф. дошкільної педагогіки і психології. – Глухів, 2021. – 93 с.
4. Марєєва Т. В. Психолого-педагогічні умови виховання інтересу у дітей старшого дошкільного віку до вивчення іноземних мов / Т. В. Марєєва // Гуманізація навчально-виховного процесу. – 2020. – № 1 (99). – Харків : ТОВ «Видавництво НТМТ». – С. 254–268.
5. Марєєва Т., Марєєв Д. Формування іншомовної компетентності в дітей старшого дошкільного віку на засадах інтегрованого підходу / Т. Марєєва, Д. Марєєв // Наукові інновації та передові технології. – 2024. – 11 (39). – Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/16438>.
6. Матюха Г. В. Методика формування у старших дошкільників умінь усного спілкування англійською мовою [Текст] : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Матюха Галина Василівна ; Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2008. – 21 с.
7. Мельник Є. А. Педагогічні умови формування іншомовних лексичних навичок дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрованих форм навчання / Є. А. Мельник. – 2023. [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дан. – Режим доступу: <https://studbase.kubg.edu.ua/article/7586>
8. Мочикіна М. В., Головань Д. О. Англійська мова в дошкільній [Електронний ресурс] : методичний порадище для вихователів / М. В. Мочикіна, Д. О. Головань. – Київ : Лінгвіст, 2024. – 32 с. : іл. – Елект. текст. дан. – Режим доступу: <https://online.flippingbook.com/view/200404368/>
9. Навчальна платформа для вчителів англійської мови з української мови Supplementary materials for teacher professional development (Preschool Educators) (НУШ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nus-english.com.ua/module?main_category_id=5
10. Найда Р. Г., Любива В. В. Раннє вивчення англійської мови в закладах дошкільної освіти : переваги, виклики та перспективи впровадження міжнародного освітнього проекту «Білінгвальне майбутнє. Дошкільна освіта» / Р. Г. Найда, В. В. Любива // Науково-педагогічний журнал «Освітні обрії». – 2025. – № 2 (61). – С. 20–24. DOI: <https://doi.org/10.15330/obrii.61.2.20-24>
11. Перші кроки дошкільнят в англійській: практичні вебіари для педагогів, 2024. [Електронний ресурс]: Ютуб-канал Міністерства освіти і науки України Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/playlist?list=PLFVSJgZgf7h8XjW3QgsDEhGobpn3-7-hz>
12. Реформа освіти та науки [Електронний ресурс]. Вебсайт Урядовий портал, 2025. : Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>
13. Талапканич Т. Виховання дітей дошкільного віку методами гри у процесі вивчення англійської мови / Т. Талапканич // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія : Педагогіка. Соціальна робота / редкол.: І. В. Козубовська (голов. ред.), М. М. Болдижар, І. Є. Курляк та ін. – Ужгород : Говерла, 2008. – Вип. 15. – С. 153–155.
14. Терлецька Л. М. Навчання іноземної мови дітей дошкільного віку: теоретико-методологічний аспект / Л. М. Терлецька // Суспільство та національні інтереси. – 2024. – № 8(8). – С. 360–373. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8\(8\)-360-373](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8(8)-360-373)
15. Трофаїла Н. Д. Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку: теоретичний аспект / Н. Д. Трофаїла // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Вип. 16. Т. 2. –

C. 163–166. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-16-2-32>

16. Федосова А. О. Ефективний самоменеджмент як стратегія професійного розвитку педагога / А. О. Федосова // Вересень. – 2025. – № 3. – С. 73–86. DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.3.2025.06>.

17. Як розробити ПРОграму та курс підвищення кваліфікації. Методичний посібник для суб'єктів підвищення кваліфікації / О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова. – Київ : УІРО, 2025. – 54 с.

18. Timerick Jo. Interview with Herbert Puchta and Karen Elliott on Activities for Very Young Learners [Електронний ресурс]. Вебсайт Cambridge, 2018: Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/10/24/activities-for-very-young-learners/>

SPECIFICS OF THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT PROGRAM FOR PEDAGOGICAL WORKERS TO SENIOR PRESCHOOLERS IN TEACHING ENGLISH

Oliinyk Liia,

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Theory and
Methodology of Preschool and Primary Education
Mykolaiv In-Service Teachers Training Institute
4-a, Admiralska Street, 54001, Mykolaiv, Ukraine
liia.oliinyk@moippo.mk.ua*

This scientific publication highlights the content of a professional development program for preschool teachers focused on teaching English to senior preschoolers. Historical analysis reveals a steady evolution of English language instruction in Ukrainian preschools. This instruction transitioned from initial steps in 1993 to becoming an official option in 2012 and a necessary condition in 2021. Ultimately, these changes led to mandatory English education for senior preschoolers starting September 2026. Current English language instruction is regulated by laws, state standards, and methodological recommendations undergoing updates due to educational reforms. This justifies the necessity of modern, practice-oriented professional development programs for educators.

The article analyzes academic sources and identifies contemporary approaches tailored to the developmental characteristics and needs of children aged 5 to 6 in language acquisition. The study examines a professional development program created according to requirements for high-quality and relevant training that meets the needs of modern Ukrainian education.

The publication presents the curriculum Modern Technologies of Teaching English in Preschool Education developed by the Mykolaiv In-Service Teachers Training Institute. The program features a modular approach where the theoretical block is combined with practical tools. Special emphasis is placed on the integration of international strategies such as the Cambridge methodology, Total Physical Response (TPR), and Content and Language Integrated Learning (CLIL) with Ukrainian pedagogical experience. This is realized through the manual Fun English for Preschoolers within the regional partial program Ukrainian Wreath. Mykolaiv Region.

Keywords: *English language; modern teaching technologies; postgraduate education; preschool education; professional development program for teachers in teaching English to preschoolers.*

REFERENCES

1. Bilolypetskyi, D. A. (2015). Problemy pidhotovky ditei doshkilnogo viku do vyvchennia anhliiskoi movy: aspekt movlennievoi diialnosti [Problems of preparing preschool children for learning English: the aspect of speech activity]. *Visnyk psykholohii i sotsialnoi pedahohiky* [Elektronnyi resurs] (ukr).
2. Fedosova, A. O. (2025). Efektyvnyi samomenedzhment yak stratehiia profesiinoho rozvytku pedahoha [Effective self-management as a strategy for professional development of a teacher]. *Veresen*, 3, 73–86. DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.3.2025.06> (ukr).
3. Hunko, S. V., Batsmai, S. A., Husak, L. Ye., Zaniuk, N. P., Stadnyk, N. R. & Krutova, O. I. (2023). *Anhliiska mova za metodykoiu asotsiatyvnykh symvoliv dlia starshoho doshkilnogo ta molodshoho shkilnogo viku (vid 5 do 10 rokiv) zakladiv doshkilnoi osvity ta zahalnoi serednoi: avtorska navchalna prohrama* [English using the associative symbol method for senior preschool and junior school age (from 5 to 10 years old) of preschool and general secondary education institutions: author's curriculum]. Lutsk (ukr).
4. Karpeko, M. A. (2021). *Formuvannia inshomovnoi kompetentnosti v ditei starshoho doshkilnogo viku na zasadakh intehrovanoho pidkhodu* [Formation of foreign language competence in older preschool children based on an integrated approach]. (Master's thesis). HNPU im. O. Dovzhenka; Hlukhiv (ukr).
5. Marieieva, T. Marieiev, D. (2024). Formuvannia inshomovnoi kompetentnosti v ditei starshoho doshkilnogo viku na zasadakh intehrovanoho pidkhodu [Formation of foreign language competence in older preschool children based on an integrated approach]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*, 11 (39). Retrieved from: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/16438> (ukr).
6. Marieieva, T. V. (2020). Psykholoho-pedahohichni umovy vykhovannia interesu u ditei starshoho doshkilnogo viku do vyvchennia inozemnykh mov [Psychological and pedagogical conditions for fostering interest in learning foreign languages in older preschool children]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnogo protsesu*, 1 (99). Kharkiv: TOV «Vydavnytstvo NTMT», 254–268 (ukr).
7. Matiukha, H. V. (2008). *Metodyka formuvannia u starshykh doshkilnykiv umin usnoho spilkuvannia anhliiskoiu movoiu* [Methodology for developing oral communication skills in English in older preschoolers]. (Extended abstract of candidate's thesis). Pivdenoukraiynskiy derzh. pedahohichnyi un-t im. K. D. Ushynskoho. Odesa (ukr).
8. Melnyk, Ye. A. (2023). *Pedahohichni umovy formuvannia inshomovnykh leksychnykh navychok ditei starshoho doshkilnogo viku z vykorystanniam intehrovanykh form navchannia* [Pedagogical conditions for the formation of foreign language lexical skills of children of senior preschool age using integrated forms of learning]. Retrieved from: <https://studbase.kubg.edu.ua/article/7586> (ukr).
9. Mochykina, M. V. & Holovan, D. O. (2024). *Anhliiska mova v doshkilli* [English in preschool]. Kyiv: Linhvist. Retrieved from: <https://online.flippingbook.com/view/200404368/> (ukr).
10. Naida, R. H. & Liubyva, V. V. (2025). Rannie vyvchennia anhliiskoi movy v zakladakh doshkilnoi osvity: perevahy, vyklyky ta perspektyvy vprovadzhennia mizhnarodnogo osvitnogo proiektu «Bilinhvalne maibutnie. Doshkilna osvita» [Early learning of English in preschool institutions: advantages, challenges and prospects for implementing the international educational project «Bilingual Future. Preschool Education»]. *«Osvitni obrii»*, 2 (61), 20–24. DOI: <https://doi.org/10.15330/obrii.61.2.20-24> (ukr).
11. Navchalna platforma dlia vchyteliv anhliiskoi movy z ukrainskoi movy. Supplementary materials for teacher professional development (Preschool Educators) (NUSH) [Educational

platform for English teachers from Ukrainian Supplementary materials for teacher professional development (Preschool Educators) (NUSh)]. Retrieved from: https://nus-english.com.ua/module?main_category_id=5 (ukr/eng).

12. Pershi kroky doshkilniat v anhliiskii: praktychni vebinary dlia pedahohiv (2024). [Preschoolers' First Steps in English: Practical Webinars for Teachers]: Yutub-kanal Ministerstva osvity i nauky Ukrainy Elektron. Retrieved from: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLFVSJgZgf7h8XjW3QgsDEhGobpn3-7-hz> (ukr).

13. Reforma osvity ta nauky [Education and science reform]. Vebsait Uriadovyi portal. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti> (ukr).

14. Talapkanych, T. (2008). Vychovannia ditei doshkilnoho viku metodamy hry u protsesi vyvchennia anhliiskoi movy [Educating preschool children using game methods in the process of learning English]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Pedahohika. Sotsialna robota.* (Eds.: I. V. Kozubovska, M. M. Boldyzhar, I. Ye. Kurliak ta in.). Uzhhorod: Hoverla, 15, 153–155 (ukr).

15. Terletska, L. M. (2024). Navchannia inozemnoi movy ditei doshkilnoho viku: teoretyko-metodolohichni aspekt [Teaching a foreign language to preschool children: theoretical and methodological aspects]. *Suspilstvo ta natsionalni interesy*, 8(8), 360–373. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8\(8\)-360-373](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8(8)-360-373) (ukr).

16. Timerick, Jo. (2018). Interview with Herbert Puchta and Karen Elliott on Activities for Very Young Learners. Vebsait Cambridge. Retrieved from: <https://www.cambridge.org/elt/blog/2018/10/24/activities-for-very-young-learners/> (eng).

17. Trofaila, N. D. (2018). Osoblyvosti navchannia inozemnoi movy ditei doshkilnoho viku: teoretychnyi aspekt [Features of teaching a foreign language to preschool children: theoretical aspect]. *Innovatsiina pedahohika*, 16. T. 2, 163–166. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-16-2-32> (ukr).

18. Venhlovska, O., Hladkova, H., Novyk, I. & Stiahunova, O. (2025). *Yak rozrobyty PROhramu ta kurs pidvyshchennia kvalifikatsii* [How to develop a PROgram and a course of advanced training. Methodological guide for advanced training subjects]. Kyiv: UIRO (ukr).

Стаття надійшла до редакції: 17.04. 2026.

Прийнято до друку: 27.05.2026.